

KULTURDEPARTEMENTET
103 33 STOCKHOLM

DATUM 2012-10-05
DNR D1.1-2012/0237
ER REFERENS Ku2012/943/KA

Remissyttrande över betänkandet Kulturmiljöarbete i en ny tid (SOU 2012:37)

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss. Yttrandet koncentreras till kapitel 10 om bruk av metallsökare. Brå har inte något att erinra mot utredningens förslag att länsstyrelsen ska få ge tillstånd till metallsökare som ska användas till annat än att söka efter fornyfynd.

Utredningens förslag ska ses i ljuset av att svensk lagstiftning intagit en restriktiv hållning till användning av metallsökare. Syftet är att förebygga plundring av fornyfynd. Den svenska lagstiftningen har dock uppfattats strida mot EUs principer om fri rörlighet och därför föreslås en viss uppmjukning av lagstiftningen. Brå erinrar dock om att i länder som England och Danmark spelar amatörarkeologer med metallsökare en viktig roll för att upptäcka och dokumentera fornyfynd. Samarbete sker med museer, amatörarkeologerna får utbildning och i vart fall i England finns ett särskilt rapporteringssystem om fynd som påträffas av amatörerna. Enligt Brå vore det intressant att undersöka i vilken mån sådana system faktiskt kan ha en förebyggande effekt genom att kontrollen via amatörarkeologerna kommer att öka i markerna. På det sättet kanske fler fornyfynd också kunde upptäckas och dokumenteras. Utredningen är också inne på att längre fram pröva en ”samverkansmodell” som ger utrymme för en ökad användning av metallsökare med syfte att söka efter fornyfynd (s. 229). En sådan modell förutsätter givetvis omfattande förberedelser i form av rutiner med kontaktpersoner på museer, utbildningar, riktlinjer för amatörarkeologer och rapporteringssystem av fornyfynd.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad myndighetschef efter föredragning av juristen Anne Vilval. I ärendets beredning har även chefsjurist Lars Korsell deltagit.

Erik Wennerström

Anne Vilval